

1. बहिष्कृत भारतातील अग्रलेखातून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या समाजप्रबोधनपर विचारांचा आढावा घ्या. 15

किंवा

“बहिष्कृत भारत म्हणजे बाबासाहेबांच्या अनेक विचारांचा मूलभूत गाभा होय” या विधानाचा साधार परामर्श घ्या.

2. महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे यांच्या आत्मचरित्रपर लेखातून त्यांच्या जीवनकार्याचा आलेख उलगडून दाखवा. 15

किंवा

कर्मवीर विठ्ठल रामजी शिंदे यांची समाजसुधारकाची भूमिका त्यांच्या सामाजिक लेखांच्या आधारे विशद करा.

3. मारुती चितमपल्ली यांच्या ‘रिकामी चौकट’ या ललितलेखातील आशय उलगडून दाखवा. 15

किंवा

‘हिरवे हात’ लेखातील ग्यानबा भावजीचे व्यक्तिदर्शन घडवा.

4. वारकरी पंथाच्या सर्वसंग्राहकतेसंबंधी गं. बा. सरदारांनी मांडलेल्या विचारांचा आढावा घ्या. 15

किंवा

“तुकाराम व रामदास यांचे आध्यात्मिक तत्वज्ञान एक असूनही सामाजिक दृष्टीकोन भिन्न आहे” साधार स्पष्ट करा.

5. पुढीलपैकी कोणत्याही दोन वर टिपणे लिहा. 20

- 1) अस्पृश्योन्नतीचा आर्थिक पाया.
- 2) महात्माफुले व केशवचंद्र सेन यांच्यातील साम्यभेद.
- 3) हाथी पागडी.
- 4) तेराव्या शतकातील संतकालीन महाराष्ट्र.
